

KONFERENCJA „FANTASTYCZNOŚĆ I CUDOWNOŚĆ” ODBĘDZIE SIĘ BĘDZIE 24 - 25 MAJA, W GMACHU BIBLIOTEKI WOJEWÓDZKIEJ IM. C.K. NORWIDA

W LABIRYNCIE MITU

Rozmowa Waldemara Gruszczyńskiego - Prezesa Zielonogórskiego Klubu Fantastyki „Ad Astra” z dr. BOGDANEM TROCHĄ, kierownikiem Pracowni Mitopoetyki i Filozofii Literatury Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego, pomysłodawcą i kierownikiem konferencji „Fantastyczność i cudowność”

> **Fantastyczność i cudowność to terminy przynależące raczej do literatury popularnej, która nie ma w Polsce jeszcze zbyt wielu badaczy. Skąd zatem pomysł zorganizowania w Zielonej Górze takiej konferencji?**

Jaki jest sens zajmować się czymś, co jest już po raz setny analizowane? Dlatego właśnie wzięliśmy na celownik fantastyczność. A mówiąc serio, literaturą popularną w Polsce zajmuje się już bardzo duży krąg badaczy. I właśnie z ich kłopotów terminologicznych, które występują przy próbach opisu mitu lub tekstów mitopoetyckich zrodził się pomysł na konferencję. Chodziło nam o zwrócenie uwagi na fakt, że pojęcia cudowność oraz fantastyczność, często występujące w rozmaitych definicjach mitu, mają różne konotacje dla filologów i chociażby teologów. A co za tym idzie określają inne aspekty znaczeń tekstów kultury, które mogą być przedmiotem namysłu zarówno specjalistów jednej i drugiej dziedziny. Mówiąc najogólniej zależało nam na fuzji refleksji badaczy zajmujących się tekstami, będącymi wytworem czystej fantazji oraz tekstami powiązanymi z doświadczeniem religijnym, w tym także mitycznym. Pojęcia te ciągle są rozmaicie używane i cieszy nas fakt, że możemy gościć przedstawicieli rozmaitych nauk, począwszy od filologii, przez etnologię, filozofię, religioznawstwo czy psychologię. To, co jest wspólne dla nas, to z jednej strony namysł nad obecnością mitu we współczesnych i dawnych tekstach kultury, a także badanie funkcji mitu w świecie współczesnego człowieka. Od samego początku konferencja miała charakter interdyscyplinarny, z dużym naciskiem na aspekt obecności mitu w literaturze. Od trzech lat ilość prelegentów przekracza czterdzieści osób prezentujących najważniejsze ośrodki naukowe w Polsce, co chyba pokazuje, że pomysł okazał się ciekawy.

> **Dlaczego problematyka mitu budzi zainteresowanie badaczy reprezentujących tak różne dziedziny nauki?**

Przed wszystkim należy pamiętać, że mit jest wielo-

DR BOGDAN TROCHA, FOT. AMBERT JANON

aspektowy i wielopłaszczyznowy. Odpowiedzi na pytanie o jego atrakcyjność można szukać u psychologów, teologów, filozofów, socjologów, religioznawców i filologów, a każda z nich będzie inna. Słochower pisząc o tekstach mitopoetyckich twierdził, że powrót do mitu jest powrotem do źródeł autentycznej twórczości, Campbell widział w naszych działaniach archaiczne wzorce mityczne, ku czemu skłaniał się także Kerenyi. Eliade natomiast twierdził, że człowiek pełny to homo religiosus, czy też homo mythicus. Mit może być atrakcyjny zewnętrznie, jako ciekawa fabuła, co często widać w tekstach powieści fantasy, niesie jednak ze sobą sens takiego obrazu świata, jakiego nauka nie jest w stanie zaproponować współczesnemu człowiekowi. Chodzi oczywiście o nadawanie sensu śmierci, cierpieniu, złu i dobru. Współczesne wykorzystywanie mitu w literaturze i sztuce domaga się refleksji wykraczającej poza horyzont estetyczny i poszukiwanie nowych hermeneutyk dla tego, co wyrażają stare narracje we współczesnym tekstowym świecie.

> **Jakiemu aspektowi mitu poświęcona jest tegoroczna, czwarta już edycja konferencji?**

W tym roku skupimy się wokół zagadnień mitu - literatury i Tajemnicy, wyznaczając w micie i literaturze przestrzeń wyrażania niewyraźnego, podejmowania spekulacji wokół niepoznawalnego oraz wszelkich konsekwencji stylistycznych i poznawczych z tym związanych.

> **Które z wykładów szczególnie polecałby Pan słuchaczom?**

Sądząc po przystanych abstraktach oraz pamiętając minione konferencje śmiem twierdzić, że nie będzie nudnych referatów. Staramy się, aby w przygotowywanych przez nas materiałach konferencyjnych znalazły się abstrakty wszystkich wystąpień, co pozwoli słuchaczom na łatwiejszy wybór. Wszystkich serdecznie zapraszam. Konferencja odbywać się będzie w dniach 24 - 25 maja, w gmachu Biblioteki Wojewódzkiej im. C.K. Norwida, która jest naszym partnerem organizacyjnym. Wspierają nas też Katedra Teologii Moralnej i Duchowości oraz Katedra Teologii Pastoralnej, Liturgiki i Homiletyki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego, a także Zielonogórski Klub Fantastyki „Ad Astra”.